

**QORTI CIVILI
PRIM' AWLA**

**ONOR. IMHALLEF
LORRAINE SCHEMBRI ORLAND**

Seduta tas-16 ta' Jannar, 2014

Citazzjoni Numru. 34/2004

Marina Milling & Grain Handling Co. Ltd (C 343)

vs

Euro Imports Limited (C 26684)

Il-Qorti,

I. PRELIMINARI.

Rat ir-rikors ta' Marina Milling & Grain Handling Co. Ltd ("Marina Milling") datata 16 ta' Jannar 2004 ipprezentata quddiem din il-Qorti kif diversament presjeduta, fejn esponiet illi: -

1. Is-socjeta` esponenti hija socjeta` registrata f' Malta fl-indirizz, Qasam Industrijali, Marsa u hija nvoluta fil-kiri ta' mhazen lil terzi;
2. Permezz ta' kuntratt ta' kera ta' l-1 ta' Novembru 2000, kopja ta' liema kuntratt qed tigi annessa u mmarkata

Dokument "MM1", is-socjeta' esponenti kriet lil Euro Imports Limited il-mahzen bl-indirizz South Store Number 3, Marina Milling Complex, Industrial Estate, Marsa HMR 14;

3. Kif anke jirrizulta mill-imsemmi kuntratt Marina Milling kienet titlob kera kull tliet xhur bil-quddiem;

4. Il-kera kienet tvarja kull sentejn skont kif jirrizulta minn Dokument A anness bhala skeda mal-kuntratt ta' kera;

5. Marina Milling thallas lill-Korporazzjoni Enemalta l-kont ta' l-elettriku kollu li jintuza mill-imhazen kollha fil-kumpless, imbaghad Marina Milling tohrog kont sabiex tithallas hi minghand kull inkwilin ghall-uzu ta' l-elettriku partikolari tieghu skont il-qari ta' l-arlogg tad-dawl tal-mahzen tieghu;

Ksur tal-kuntratt mis-socjeta` intimata

6. L-ahhar pagament li ghamlet is-socjeta` intimata kien dak ta' Lm1,552.50 (elf, hames mija u tnejn u hamsin lira Maltin u hamsin centezmi) rapprezentanti kera ghall-perjodu mill-1 ta' Lulju 2002 sal-ahhar ta' Settembru 2002 u dan kif jidher minn ircevuta annessa u mmarkata Dokument "MM2";

7. Marina Milling baqghet tibghat il-fatturi ghall-hlas lis-socjeta` intimata u dan kif jidher minn Dokumenti "MM3", "MM4", "MM5" u "MM6";

8. *In oltre* s-socjeta` intimata giet intimata diversi drabi ghall-pagament permezz ta' ittri bl-avukat tas-socjeta` esponenti u dan kif jidher minn ittra datata 7 ta' Marzu 2003, annessa u mmarkata Dokument "MM7", ittra datata 21 ta' Marzu 2003, annessa u mmarkata Dokument "MM8", ittra datata 9 ta' Mejju 2003, annessa u mmarkata Dokument "MM9" u ittra ohra ta' l-1 ta' Ottubru 2003, annessa u mmarkata Dokument "MM10";

Kopja Informali ta' Sentenza

9. Sallum, is-socjeta` intimata hija debitrici tas-socjeta` esponenti fl-ammont ta' Lm5,905.40 (hamest elef, disa mija hames liri Maltin u erbghin centezmi);

L-insolvenza ta' Euro Imports Limited

10. Kif ser jigi ppruvat tul is-smigh ta' dawn il-proceduri, is-socjeta` intimata ma tistax thallas id-djun taghha u l-esponenti jifhem li l-istess socjeta` intimata hija insolventi;

11. In sostenn ta' dak kollu premess, is-socjeta` esponenti ser tipproduci bhala xhieda fost ohrajn lil Joseph Spiteri (I.D. 340644M) ta' 82, "Joy", Triq Vittorja, Zabbar, lil Guido Bonett (I.D. 243056M) ta' 25, "Icarus", Triq San Publiju, Naxxar, lil James Arrigo (I.D. 295958M) ta' 25, Triq San Anton, Attard u lil Mario Micallef (I.D. 570477M) ta' "Alamo", Triq l-Alwetta, Mosta;

Konkluzjoni

12. Ghaldaqstant, is-socjeta` esponenti titlob bir-rispett lil din l-Onorabbli Qorti, prevja li jinghataw id-dikjarazzjonijiet u l-provvedimenti kollha opportuni, joghghobha:

(a) Tahtar minnufih fil-mori ta' dawn il-proceduri amministratur provvizorju *ai termini* tal-artikolu 228 tal-Kap. 386;

(b) Tiddikjara u tiddeciedi illi s-socjeta` intimata m'hijiex f' qagħda li thallas id-djun taghha *ai termini* tal-artikolu 214 (2) (a) (ii) tal-Kap. 386 tal-Ligijiet ta' Malta;

(c) Tordna x-xoljiment u l-istralc konsegwenzjali tas-socjeta` intimata *a tenur* tal-artikolu 214(2) (a) (ii) tal-Kap. 386 tal-Ligijiet ta' Malta.

Rat li dan ir-rikors gie appuntat ghas-smigh mill-Qorti kif diversament presjeduta ghas-seduta tat-2 ta' Marzu 2004.

Rat ir-risposta ta' Euro Imports Limited datata 6 ta' Ottubru 2004 (fol 34) fejn esponiet : -

Kopja Informali ta' Sentenza

1. Illi preliminarjament, l-allegazzjonijiet tas-socjeta` rikorrenti ma jissodisfawx il-parametri rikjesti mil-ligi ghal talba ghall-hatra ta' amministratur provvizorju *ai termini* tal-Kap. 386, u wisq inqas ghax-xoljiment u stralc tas-socjeta` intimata;

2. Illi fil-mertu, is-socjeta` esponenti tichad kategorikament sija li hija debitrice tas-socjeta` rikorrenti u sija li hija insolventi;

3. Illi dwar il-kreditu allegat mis-socjeta` rikorrenti, l-esponenti taqbel illi hija ghandha thallas il-kera pretiza, b'dan illi:

(i) Hija ma taqbilx mal-kont tad-dawl li qiegheed jigi prezentat mis-socjeta` rikorrenti, billi tali kont qiegheed jigi kkalkolat hazin u hemm diskrepanza bejn il-kalkoli tas-socjeta` rikorrenti u dawk tas-socjeta` intimata ta' Lm2,093.13; l-esponenti ppruvat tasal biex issolvi l-vertenza mas-socjeta` rikorrenti billi talbet il-kontijiet tad-dawl mahruga mill-Korporazzjoni Enemalta, b'dan illi s-socjeta` rikorrenti dejjem irrifjutat li tipprovdi tali kontijiet; u

(ii) L-esponenti ghandha kontro-talba kontra l-kera pretiza konsistenti f'danni kontrattwali kagonati lilha mis-socjeta` rikorrenti meta minghajr ebda konsultazzjoni l-istess socjeta` rikorrenti biddlet il-hinijiet ta' access u naqqisithom drastikament, b'mod illi rriduciet il-*business hours* tas-socjeta` esponenti minghajr qbil u bi vjolazzjoni tal-ftehim ta' kera ezistenti bejn il-partijiet u b'konsegwenti danni sofferti mis-socjeta` esponenti;

4. Illi s-socjeta` rikorrenti ghadha sa issa qatt ma pprocediet ghall-kanonizzazzjoni tal-kreditu taghha, u jehtigilha tipprowa tali kreditu sabiex tipprowa l-interess taghha f'dawn il-proceduri, b'dan illi ovvjament dan mhuwiex il-forum opportun sabiex l-esponenti tippresenta l-kontro-talba taghha u jigi determinat il-mertu tal-kwistjoni bejn il-partijiet;

Kopja Informali ta' Sentenza

5. Illi s-socjeta` intimata ghandha problemi finanzjarji u waqfet topera imma mhijiex insolventi u thallas lil dawk il-kredituri li hija taccetta li huma kredituri taghha, skont il-htigijiet tan-negozju;

6. Illi fil-fatt, is-socjeta` esponenti offriet ripetutamente illi thallas l-ammont illi dwaru ma hemmx kontestazzjoni, b'dan illi kienet is-socjeta` rikorrenti illi baqghet tirrifjuta u tinsisti ghall-ammont shih u ntavolat ir-rikors odjern esklussivament sabiex tivvessa lis-socjeta` esponenti u tapprofitta ruhha mill-problemi finanzjarji ta' l-istess socjeta` esponenti;

7. Illi finalment, il-htiega li jinhatar amministratur provvizorju hija ghal kollox nieqsa, *stante* li s-socjeta` intimata mhijiex qed topera u ma hemm l-ebda gustifikazzjoni ghall-hatra ta' amministratur.

Salvi eccezzjonijiet ulterjuri.

Rat in-nota ta' osservazzjonijiet ta' Marina Milling & Grain Handling Co. Ltd datata l-1 ta' Novembru 2005 a fol 71 tal-process.

Rat ir-risposta tas-socjeta` intimata Euro Imports Ltd, ghan-nota ta' osservazzjonijiet tas-socjeta` rikorrenti, datata d-29 ta' Novembru 2005 a fol 81 tal-process.

Rat il-verbal tas-seduta tal-15 ta' Dicembru 2005 (fol 85) mizmuma quddiem il-Qorti kif diversament presjeduta fejn meta ssejjah ir-rikors dehret Dr. Marisa Azzopardi ghall-kumpanija attrici rapprezentata minn Joseph Camilleri. L-intimata u l-Avukat taghha msejhin tliet darbiet ma dehrux. Il-Qorti semghet it-trattazzjoni tal-Avukat tal-kumpanija rikorrenti. Ir-rikors gie differit ghas-sentenza ghas-27 ta' April 2006; u rat il-verbali tas-seduti l-ohra kollha nkluz dak tat-12 ta' Dicembru 2012 fejn b' ordni ta' l-istess Qorti kif diversament presjeduta l-kawza giet differita ghas-sentenza ghas-16 ta' Mejju 2013.

Rat is-surroga datata 16 ta' Jannar 2013 fejn din il-kawza giet assenjata lil din il-Qorti kif hekk presjeduta.

Kopja Informali ta' Sentenza

Rat id-digriet ta' din il-Qorti kif hekk illum presjeduta tat-13 ta' Awwissu 2013 a fol 110 tal-process fejn ordnat lid-difensuri tal-partijiet sabiex b' nota pprezentata sa mhux aktar tard mill-24 ta' Awwissu 2013, jiddikjaraw jekk is-socjeta` rikorrenti kkanonizzatx il-kreditu taghha kontra s-socjeta` konvenuta, kif ukoll jekk ghadx ghandha interess fil-proceduri odjerni ta' stralc.

Rat in-nota ta' Euro Imports Ltd datata 20 ta' Awwissu 2013 a fol 111 tal-process.

Rat in-nota ta' Marina Milling & Grain Handling Company Limited datata 23 ta' Awwissu 2013 a fol 113 tal-process.

Rat il-verbal tas-seduta tat-3 ta' Ottubru 2013 mizmuma quddiem din il-Qorti kif hekk illum presjeduta fejn b' ordni tal-Qorti dan ir-rikors gie differit ghas-16 ta' Jannar 2014 ghall-istess skop tal-verbal precedenti.

Hadet konjizzjoni tal-provi prodotti.

II. KONSIDERAZZJONIJIET

Din il-kawza, flimkien ma' kawzi ohra, giet assenjata lil din il-Qorti kif attwalment presjeduta b'surroga tas-16 ta' Jannar 2013.

Din hija azzjoni migjuba *ai termini* tal-artikolu 214(2)(a)(ii) tal-Att Dwar il-Kumpanniji (Kap. 386 tal-Ligijiet ta' Malta) in kwantu li s-socjeta' attrici issostni li s-socjeta' intimata mhix f'qaghda li thallas id-djun taghha.

Kif jirrizulta mir-rikors promotur, is-socjeta` attrici tivvanta kreditu kontra s-socjeta` konvenuta konsistenti f'arretrati ta' kera ta' mahzen u hlas tas-sehem dovut mill-istess konvenuta minn kontijiet tad-dawl u ilma ggenerat mill-uzu ta' dawn is-servizzi.

Is-socjeta' konvenuta irrespingiet dawn l-addebiti. Madanakollu rrizulta ammess li l-kera pretiza ghandha tithallas. L-oppozizzjoni tas-socjeta' konvenuta, difatti,

tistrieħ fuq zewg binarji, senjatament li hi għandha kontro-
talba kontra r-rikorrenti għad-danni li hi tghid li ssubiet bl-
installazzjoni unilaterali ta' *electronic gate*, u li s-sehem tal-
kontijiet hu eccessiv.

Fir-rigward tax-xatba s-socjeta` konvenuta sostniet li
inbiddu l-hinijiet ta' access u b'hekk naqqsu drastikament
il-*business hours* tal-istess eccipjenti.

Jirrizulta ammess mis-socjeta' konvenuta li waqqfet
topera, b'dan, izda li tghid li baqghet thallas dawk il-
kredituri li hi accettat it-talbiet tagħhom.

Provi Prodotti

Joseph Spiteri¹ spjega li s-socjeta' attrici kienet kriet
mahzen lis-socjeta' intimata skont skrittura **DOK MM1** (fol.
4 sa 7) datata l-1 ta' Novembru 2000 minn fejn jirrizultaw
il-kondizzjonijiet tal-kirja, fosthom il-hlas tal-kera dovuta
kull tliet xhur bil-quddiem. Il-pagament għall-perjodu mill-1
ta' Ottubru 2002 ma sarx fil-hin u s-socjeta' intimata
baqghet moruza fil-hlas minkejja li wegħdet li ser thallas.
Il-mahzen mikri jagħmel parti minn kumpless ta' bini tal-
kumpanija rikorrenti izda għandu *meter* tad-dawl għalih.
Ikkonferma li l-ammont bilancjali dovut huwa ta'
Lm5,905.90 kwantu għal Lm3,634 bhala arretrati ta' kera,
u Lm2,270.94 dovut għas-sehem mill-kontijiet tad-dawl u
ilma.

Qal ukoll li l-kumpanija attrici kienet inkarigat espert biex
jivverifika l-mod kif kien qed jinħadem il-*meter* fil-mahzen
tal-konvenuta. Kien anke ivverifika personalment flimkien
ma' Joe Cassar Aveta li l-*meter* kien qed jaħdem. L-
ammonti pretizi gew accettati minn Cassar Aveta.

Il-kont tad-dawl u ilma kien ikun wieħed globali mibgħut
mill-Korporazzjoni s-socjeta` attrici li sussegwentement
kienet tirratizza s-sehem dovut minn kull inkwilin.

¹ Xhieda a fol. 37 et.seq. tal-process.

Qal li l-*gate* kien inbidel b'arrangement mal-okkupanti kollha. Kienu saru ilmenti nkluz mill-kumpanija intimata li l-mod kif sar il-*gate* kienet tikkawzathom pregudizzju ghall-access hieles. Il-kumpanija intimata kienet ukoll baghtet ittra ta' protesta dwar dan. Spjega li x-xatba elettronika tahdem billi tinfetah b'*swipe card* li nghatat lill-okkupanti kollha. Sussegwentement bi qbil mal-okkupanti kollha kellu jigi stallat *hall porter* li jhalli lil kull okkupant jiftah mill-istabbiliment tieghu. Dan baqa' ma sarx. Il-kumpanija konvenuta, fuq talba taghha stess, imbaghad inghatat izjed *swipe cards*.

Joseph Cassar Aveta, li kien *managing director* tas-socjeta' intimata xehed² li x-xoghol ewlieni tal-kumpanija tieghu kien li timporta ikel u xorb ghas-suq lokali. Spjega li ghalkemm iffirma l-ftehim ta' kera tal-1 ta' Novembru 2000, il-mahzen mikri ma kienx ghadu disponibbli u minflok inghata l-uzu ta' mahzen iehor. Ghal dan qal li ftehm fuq kirja mnaqqsa u anke li l-ispejjez tal-garr li sar minn dan ghall-mahzen mikri kellu jigi ssopportat mis-sid. Il-mahzen l-antik inghatalu qabel l-1 ta' Novembru 2000. Qal li baqa' ma giex rimborsat ghall-garr.

Meta x-xatba nbidlet u bdiet tintuza sistema ta' *swipe cards* l-ahhar impjegat tas-socjeta' attrici li kien jitlaq ghal xi l-erbgha u nofs ta' wara nofsinhar, kien jaghlaq il-*gate* warajh bir-rizultat li l-klijenti tal-kumpanija konvenuta ma setghux ikollhom access jekk ma kellhomx *swipe cards*. Dan kollu sehh minghajr qbil. Meta ilmenta inghata xi erba' *swipe cards* zejda.

Is-suggeriment li jistalla *intercom* ma kienx prattiku ghaliex kien hemm distanza ta' 400 metru mill-*gate* sal-mahzen tieghu. *Inoltre* dan kien jinvolvi spejjez kbar ghalih. Minhabba dawn id-diffikultajiet sofrew tnaqqis fil-bejgh potenzjali ta' bejn 25% sa 35%.

Rigward il-kontijiet tad-dawl ma kellux access ghall-*meter* peress li dan kien jinzamm imsakkar mis-socjeta' rikorrenti. Fl-ewwel sena l-kont gieh xi Lm168, izda fit-tieni

² Xhieda a fol. 52 *et.seq.tal-process*.

sena kien hemm qabza sostanzjali u qabez elfejn lira, liema ammont ma kienx spjegabbli tenut kont it-tagħmir li kellu. Hu ilmenta ma' rapprezentant tas-socjeta' attrici, li kien qallu li l-ewwel sena kien sar zball fil-kont li kienu baghtulu. Ghamel accertament tal-meter ma' rapprezentanti tal-kumpanija attrici u ghalkemm f'okkazzjoni minnhom, meta tefa' it-tagħmir, il-meter waqaf idur, f'okkazzjoni ohra baqa' jahdem. Qal li meta mar f'mahzen iehor, il-kont kien jigih circa Lm230.

Il-meter tieghu kien sub meter izda baqa' jinsisti li jara l-kont tal-Enemalta għall-kumpless kollu. "Is-sitwazzjoni tal-kumpanija rapprezentata minni hija li ahna ghadna nikkontestaw il-pretensjonijiet għal hlas tas-servizzi tad-dawl sakemm domna nuzaw il-mahzen tal-kumpanija rikorrenti u għar-rigward tal-pretensjoni tal-hlas tal-kera, jiena nghid li il-kumpanija garbet telf minhabba li kien stallat gate elettroniku."

In **kontro ezami** qal li dak li jirrizulta mill-ittra tal-11 ta' Novembru 2001 (**DOK JCB**) dwar *electronic gate* fis-sens li dan kien għadu ma giex stallat kien minnu u dan inbena fuq dak li kien gie miftiehem fil-laqgħa tas-17 ta' Mejju 2001 fejn kien imsemmi illi x-xatba kellha titwahhal. Izda kemm fil-laqgħa kif ukoll fl-ittra ma kienx antecipat li x-xatba kienet ser tibda tingħalaq mill-impjegati tas-socjeta' attrici meta dawn johorgu u lanqas kien imsemmi t-telf li kienu ser ibatu peress li ma kellhomx cwievet ghax-xatba.

Xehdet **Roberta Cassar Aveta**,³ azzjonista u direttrici tas-socjeta` konvenuta, u qalet li ddecidew li jitterminaw il-kirja minhabba il-gate elettroniku li holoq problemi ta' access għall-mahzen.

KONSIDERAZZJONIJIET TA' DRITT

Din hija kawza fejn qiegħed jintalab ix-xoljiment u l-istralc tal-kumpanija *Euro Imports Limited* (C26684) skont l-**Art.214 tal-Kap.386** tal-Ligijiet ta' Malta. Il-kumpanija rikorrenti hija kredittrici tal-kumpanija intimata. Fir-rikors

³ Xhieda a fol. 63 *et.seq.* tal-process.

promotorju, il-kumpanija rikorrenti bbazat il-pretensjoni taghha fuq **I-Art.214(2)(a)(ii)** tal-Kap.386 tal-Ligijiet ta` Malta. Din il-Qorti trid ghalhekk tizen u tiddeciedi dwar il-fondatezza tat-talba tar-rikorrenti abbazi tal-Art.214(2)(a)(ii) tal-Kap.386.

Fil-paragrafu (a) tas-subartikolu (2) tal-Art.214, il-ligi tghid liema huma c-cirkostanzi fejn il-Qorti tista` ixxolji kumpanija u tordna l-istralc taghha. Skont is-sub-inciz (ii) tal-paragrafu (a) il-Qorti ghandha tikkonsidra jekk il-kumpanija ma tkunx tista' thallas id-djun taghha.

Fil-kuntest ta` l-Art.214(2)(a)(ii), il-ligi tidderiegi lill-gudikant lejn **I-Art.214(5) tal-Kap.386** li jstabilixxi meta kumpanija ghandha titqies illi ma tistax thallas id-djun taghha. Is-subartikolu (5) ghandu zewg paragrafi. Abbazi tal-provi illi ressqet il-kumpanija rikorrenti huwa evidenti illi s-subparagrafu (b) huwa dak rilevanti ghall-mertu ta' din il-kawza. Dan jaqra hekk –

"(5) Għall-finijiet tas-subartikolu (2)(a)(ii), kumpanija titqies li ma tkunx tista' thallas id-djun tagħha -

"(b) jekk ikun ippruvat għas-sodisfazzjon tal-qorti li l-kumpanija ma tkunx tista' thallas id-djun tagħha, meta din tqis ukoll il-passiv kontingenti u prospettiv tal-kumpanija."

Dwar il-paragrafu (b) tas-subinciz (5), din il-Qorti diversament presjeduta (PA/GV) fis-sentenza taghha tat-28 ta` Mejju 2003 fil-kawza "**Axel John International AB vs Aluminium Extrusions Limited**" qalet hekk – "*Din il-kondizzjoni tista' tigi verifikata permezz tal-balance sheets wara li jigi kunsidrat jekk l-assets 'are less than its liabilities'. Izda "it is not sufficient for the company to be able to meet its current obligations if its total liabilities can ultimately be met only by the realisation of its assets over a lengthy period" (Re : "**European Life Assurance Society**" -1869 LR 9 Eq 122)."Ghalhekk ma hemmx raguni ghaliex il-kredituri ghandhom joqghodu jistennew sakemm il-kumpanija tbiegh l-assets taghha biex forsi xi darba jithallsu."*

Kreditur mhux Kanonizzat

Skont l-Art 218 (1) tal-Kap 386, ma hemmx ghalfejn ikun kreditur sostnut minn titolu eżekuttiv biex ikun jista' jiehu proceduri għall-istralc tad-debitur tiegħu. Sufficjenti għal procediment ta` din ix-xorta huwa li jkun persuna li jagħti l-prova ta` kreditu. Mill-assjem tal-provi akkwiziti, jirrizulta li s-socjeta` rikorrenti hija kreditrici tas-socjeta` intimata u kwindi tista' tressaq it-talbiet odjerni. (Ara "**George Mangion noe v Gaming Islands Holding Limited**" - dec. 17 ta' Gunju 2013 PA)⁴.

Ikkunsidrat li meta tfassal il-mudell għal-ligi tagħna l-gdida dwar il-kumpaniji, il-qafas magħzul kien dak tal-*Companies Act* Ingliza 1985. Fil-ligi Ingliza, ix-xoljiment u l-istralc ta` kumpaniji kien trattat f'legislazzjoni *ad hoc* u cioe` l-*Insolvency Act 1986*. Meta fl-1995 saret il-ligi tagħna l-gdida dwar il-kumpaniji (illum Kap.386 tal-Ligijiet ta' Malta) li hadet post il-*Commercial Partnerships Ordinance 1962*, id-dispozizzjonijiet li jolqtu x-xoljiment u l-istralc kienu integrati fl-Att tal-1995.

Kif gie ribadit minn din il-Qorti kif diversament presjeduta:- "Fil-ligi tagħna, li kumpanija ma tkunx tista' thallas id-djun tagħha għandu sinfikat preciz u definit mil-ligi stess fis-subinciz (5) tal-Art.214. Fil-ligi Ingliza, il-pozizzjoni hija aktar wiesgha. Il-koncett ta` insolvenza fil-ligi tagħna huwa aktar ristrett minn dak tal-ligi Ingliza għalkemm hemm *overlaps*." ("**Fimbank p.l.c. v. Almeco Ltd.**" dec. fit-18 ta' Frar 2013).

Ikun utili li ssir riferenza *in extenso* għal din is-sentenza peress li l-principji applikabbli huma l-istess għall-kaz in ezami. Difatti, giet citata guriprudenza tal-Qrati Inglizi senjatement fejn jinghad: "*Failure to pay a debt which is due and not disputed amounts to evidence of cash flow insolvency. Thus a company which has a policy of late payment of bills could find itself the subject of a petition*

⁴ Din il-kawza tittratta dwar l-art 214(2)(b) izda r-riflessjoni tal-Qorti dwar min hu kreditur *ai fini* tal-artikolu 218 japplika għal kawza in ezami.

*for a winding-up order or administration order. Such a petition will not be struck out at an early stage as a form of improper pressure and an abuse of the process of the court, because, as Staughton LJ explained in **Taylor's Industrial Flooring** (1990. BBC 44 at 51) creditors, not late payers, are more worthy of insolvency law's protection."*⁵

Dan hu accertament ta' fatt. Dwar il-grad ta' prova rikjesta mill-Qrati Inglizi intqal hekk: "*in more recent times they have become more liberal as far as creditors are concerned and have held that a debtor is insolvent if a creditor is able to prove that he or she has not paid an undisputed debt after a demand has been made... and this is the case even if there is other evidence which suggests that the value of the assets outweighs liabilities ...Whether a company is cash flow insolvent is principally a question of fact and one which may be established in any number of ways, such as the existence of a large number of outstanding debts and unsatisfied judgments ... or there is lack of assets on which execution can be levied ... It has been said that a debtor is not regarded as solvent just because if sufficient time were granted the debts could be paid off ...*"⁶

Madanakollu l-Qrati Inglizi huma konkordi li t-talba m'ghandhiex tirnexxi jekk hemm 'bona fide' dispute dwar il-kreditu pretiz: "*The position is different if there is a bona fide dispute about a debt. A petition based on a disputed debt will usually be dismissed because the procedure is ill equipped to resolve factual matters. However it will not be dismissed where the petitioning creditor has a good arguable case and the dismissal would deprive the petitioner of a remedy, injustice would otherwise result, or there is some other sufficient reason for the petitioner to proceed.*"

⁵ *Boyle & Birds' Company Law* (op. cit.)

⁶ "*Insolvency Law – Corporate and Personal*" ta' Andrew Keay u Peter Walton (pubblikat minn Pearson Longman – 2003) pg.17 citat fil-kaz **Fimbank p.l.c. v. Almeco Ltd.**" fuq citat.

Fil-kaz in ezami l-Qorti tinnota li ma gewx esebiti *balance sheets*, jew *company accounts*. F'cirkostanzi differenti, din it-talba m'ghandhiex tirnexxi. Madanakollu, din il-Qorti tqis li din il-karenza mhix ta' portata bizzzejjed biex ixxejjen it-talbiet tar-rikorrenti fic-cirkostanzi partikolari ta' dan il-kaz senjatament l-ammissjoni tal-kumpanija konvenuta tal-qagħda finanzjarja prekaerja tagħha, il-waqqfien min-negożju, r-rifjut ta' hlas minkejja diversi interpellanzi u l-assenza ta' kontestazzjoni *bona fide* jew serja.

Difatti jirrizulta ammess mill-istess kumpanija konvenuta li "*ghandha problemi finanzjarji u waqqfet topera*" (risposta tagħha a fol. 35.)

Ikkonsidrat li dak miktub f' ittra mibghuta mis-socjeta` konvenuta huwa sinifikattiv (**DOK JSA** a fol. 41) u cioe' "*due to the financial situation of the company, it is not possible to settle all the amount immediately. As we already mutually agreed with the representatives of Marina Milling Complex, the balance due will be paid over a few months by means of a repayment schedule which will be forwarded as soon as it is available. We have explained that the company is presently facing financial difficulty and out of the two options of going into liquidation or working out a strategy to put the company back on track, the directors have chosen the latter....*"

Izda minkejja interpellanzi ripetuti għall-hlas mis-socjeta' attrici (ara fol.13-16) is-socjeta' konvenuta baqghet inadempjenti u, *inoltre* lanqas irnexxielha tipproponi *schedule of payments*.

F'din l-ittra ma hemm imsemmi l-ebda kontestazzjoni dwar l-ammont mitlub, jew dwar kontestazzjoni fuq kontijiet tad-dawl u ilma, jew fuq l-*electronic gate*. Għall-kuntrarju, il-kumpanija konvenuta tammetti d-dejn u tillimita ruhha biex titlob dilazzjoni tal-hlas.

Fid-dawl tal-kontenut ta' din l-ittra marbuta mac-cirkostanzi kollha tal-kaz, il-Qorti ma tistax tqis li l-kontestazzjoni imqajma mis-socjeta` konvenuta hija

wahda *bona fide*. Ghall-kuntrarju, hi tal-fehma li dawn il-lanzanzi gew sollevati biss bhala skuza u kjarment bi ksur ghall-weghdiet ta' hlas li hi stess ghamlet fl-ittra imsemmija.

Fir-rigward ta' allegat kontro-talba ghad-danni, apparti li mhuwiex guridikament ammissibbli li tali talba ssir b'mod rikonvenzjonali f'dawn il-proceduri, tosserva li s-socjeta' konvenuta baqghet ma ressqet l-ebda procedura gudizzjarja kontra s-socjeta' attrici in sostenn tal-pretensjonijiet taghha. Dwar l-*electronic gate*, s-socjeta' konvenuta inghatat *swipe cards* ghall-uzu taghha. Hu minnu li Roberta Cassar Aveta xehdet li ddecidew li jitterminaw il-kirja minhabba l-*gate* elettroniku li holoq problemi ta' access ghall-mahzen. Izda dan hu kontradett mill-istess ittra fuq ikkwotata miktuba minn *Euro Imports Ltd* li tghid li itterminat il-kirja minhabba l-problemi finanzjarji li kienet qed tirrorinfaccja. Kif gja gie kkonsidrat, f'dik l-ittra ma hemm l-ebda riferenza la ghall-*electronic gate* u lanqas ghal xi kontestazzjoni ta' kontijiet tad-dawl u ilma, minkejja li nghatat bi twegiba ghall-ittra precedenti fejn dawn l-ispejjez, flimkien mal-arretrati tal-kera, huma mitluba (*invoice* 13166 a fol 12 anness mal-ittra a fol. 13).

Korrispondenza ohra esebita mis-socjeta' konvenuta (**DOK JCA u JCB**) tikkonferma din il-fehma. F'**DOK JCA (fol.59)** Guido Bonnett ghas-socjeta' attrici kiteb lill-inkwilini tal-kumpless tal-mhazen biex jistedinhom ghal-laqgha biex jiddiskutu l-*main gate*. Dan jikkontradixxi l-allegazzjoni tal-kumpanija intimata li kollox sar minghajr konsultazzjoni. F'**DOK JCB (Fol.60)** Joseph Cassar Aveta flimkien ma' inkwilin iehor kitbu lis-socjeta' attrici mil-liema ittra jirrizulta is-segwenti kliem "*During a meeting held at your office at the beginning of the year, we were promised parking bays and an electronic gate.*" Jirrizulta car ghalhekk li l-installazzjoni ta' *gate* elettroniku kien mahsub mill-bidu nett u anke ssollecitat mis-socjeta' intimat.

Ikkonsidrat li proceduri ta' stralc huma mmirati li jaghtu protezzjoni lill-kredituri meta s-sitwazzjoni finanzjarja ta' debitor hija prekarja. Fil-kaz in ezami, dan jirrizulta inekwivokalmment minn ammissjoni tal-istess socjeta'

konvenuta skont l-ittra **JSA** u mic-cirkostanzi surriferiti. Hi talbet iz-zmien biex thallas u wegħdet li l-awdituri tal-kumpanija kienu qed jigbru r-rizorsi tal-kumpanija "*and trying* (enfasi tal-Qorti) *to work out a repayment schedule...as due to the delicate situation no preference can be given to any creditor whatsoever.*" Madanakollu l-ebda pagament, imqarr tal-ammont mhux ikkontestat, imqarr in parti bhala akkont, ma thallas lis-socjeta' kreditrici li wriet li kienet disposta li tistenna u tagħti z-zmien meħtieġ.

Ikkonsidrat li l-fatt li s-socjeta' konvenuta waqfet topera n-negożju tagħha, injorat l-interpellanzi għall-hlas, u injorat li tindirizzahom anke b'*repayment schedule li wegħdet hi stess li tagħmel*, iwasslu lil din il-Qorti għall-konkluzjoni li jezistu c-cirkostanzi tali li s-socjeta' konvenuta ma setgħetx thallas id-dejn tagħha.

Kif intqal fil-kaz *Re Gold Mines (1883) 23. Ch.D. 210* "*The fact that the petitioner has made repeated application for payment, and that the company has neglected to pay affords cogent evidence that it is unable to pay its debts, and this evidence is generally relied on.*"⁷

Għal dawn ir-ragunijiet, il-Qorti ser tilqa' t-talbiet tas-socjeta' rikorrenti.

III. KONKLUZJONI.

Illi għalhekk għal dawn il-motivi, din il-Qorti, qieghda tipprovdi dwar it-talbiet attrici billi fil-waqt li **tichad** l-eccezzjonijiet sollevati mis-socjeta' konvenuta bhala infondati fil-fatt u fid-dritt, **tilqa'** t-talbiet tas-socjeta' attrici billi: -

- (a) **Tastjeni** milli tiehu konjizzjoni tal-ewwel talba;
- (b) **Tilqa'** it-tieni talba u tiddikjara u tiddeciedi illi s-socjeta' intimata *Euro Imports Limited (C26684)* mhijiex f'

⁷ Palmer's Company Law (21st ed) (Schmitthoff and Thompson) pp 738.

qaghda li thallas id-djun taghha *ai termini* tal-artikolu 214 (2) (a) (ii) tal-Kap. 386 tal-Ligijiet ta' Malta;

(c) **Tilqa'** it-tielet talba attrici u tordna x-xoljiment u l-istralc konsegwenzjali tas-socjeta` intimata *Euro Imports Limited (C26684) a tenur* tal-artikolu 214(2) (a) (ii) tal-Kap. 386 tal-Ligijiet ta' Malta b'effett mid-data tal-prezentata tar-rikors odjern. Tahtar lir-Ricevitur Ufficjali bhala stralcjarju tal-kumpanija intimata bis-setghat u bid-dmirijiet li huma stabbiliti fil-Kap.386 tal-Ligijiet ta` Malta. Bla hsara ghall-generalita` ta dawk is-setghat u dmirijiet:–

(i) wara li jikseb dikjarazzjoni dwar il-qaghda tal-kumpanija intimata, kif irid l-Art.226 tal-Kap.386 tal-Ligijiet ta` Malta, jaghmel rapport lill-Qorti, kif irid l-Art.227 tal-Kap.386 tal-Ligijiet ta` Malta.

(ii) jaghmel verifika dwar l-assi u d-djun tal-kumpanija intimata u dwar il-gradwazzjoni tad-djun.

(iii) jiehu taht il-kustodja jew kontroll tieghu l-assi kollha tal-kumpanija intimata, kif ighid u jrid l-Art.237 tal-Kap.386 tal-Ligijiet ta` Malta.

(iv) jaghmel jew jiddefendi kull azzjoni jew procediment legali iehor fl-isem u fl-interess tal-kumpanija intimata.

(v) jirrelata dwar il-mizuri mehtiega ghall-harsien tal-assi tal-kumpanija intimata.

(vi) jipprezenta r-rapport mhux aktar tard minn tliet (3) xhur millum.

L-ispejjez jithallsu mis-socjeta' intimata.

Moqrija.

< Sentenza Finali >

-----TMIEM-----